

RheinlandPfalz

MINISTERIUM FÜR FAMILIE,
FRAUEN, JUGEND, INTEGRATION
UND VERBRAUCHERSCHUTZ

OKONČANJE NASILJA U USKIM DRUŠVENIM VEZAMA

Informacije za pogođene i zainteresovane osobe

Serbisch

PREDGOVOR

„Ja sam jedna od triju žena, koje su prisiljene da prihvate nasilje kao deo svoje životne priče. To je statistika, koja mora da se promeni. Jedna od triju žena ne sme više imati straha od traženja pomoći. Ja sam jedna od triju žena. I ja ću da budem ona jedna, koja će glasno da viče, sve dok se ove brojke ne promene.“

Teri Hatcher (glumica)

Pristupanjem Istanbulskoj konvenciji 2017 Nemačka se obavezuje da će i u budućnosti uraditi sve, kako bi se suzbio svaki oblik nasilja nad ženama, pružila zaštitu pogođenih osoba i obuhvatna pomoć. Ovom konvencijom širom Evrope postaju obavezni standardi zaštite, koji mogu ohrabriti pogođene žene da prijave nasilnike i da zatraže pomoć i podršku.

Konvencija još jednom sasvim jasno potvrđuje: Nasilje nije privatna stvar, nego javni predmet. Jer na žalost nasilje žene pogađa upravo tamo, gde bi ustvari trebale da nađu zaštitu i bezbednost: u njihovom partnerstvu. Na žalost je istina međutim sasvim obrnuta. Statistički posmatrano je najopasniji čovek u životu žene njen životni partner.

Nasilje nad ženama ima mnogo strana: Ono može da se ispoljava u obliku po nižavanja, uvreda i zaplašivanja. Nasilje može međutim da poprimi i seksualne oblike, kao na primer silovanja ili telesne povrede, pa sve do teškog zlostavljanja

ili čak ubistva. Žene nasilje u bliskim društvenim odnosima često doživljavaju bezizlaznim i iz razumljivih razloga često o tome čute. Meni je važno da se po-gđene žene ne osećaju samima, da znaju za mogućnosti primanja podrške i da zatraže pomoć. Još od oktobra 2000 ministerijum za žene se sa Intervencijskim projektom pokrajine Rheinland-Pfalz (RIGG) zalaže protiv nasilja u bliskim društvenim odnosima. Ovde se radi o brzoj i obuhvatnoj pomoći za pogđene žene i njihovu decu.

U tu svrhu mi smo izgradili snažnu mrežu širom republike, koju sačinjavaju policija, pravosuđe, interventne ispostave, kuće za žene, savetovališta za žene, dežurni telefoni za žene, službe za omladinu, osobe zadužene za očuvanje jednakosti, službe za zaštitu dece i radne ustanove za počinioce.

Ova brošura vam daje pregled mogućnosti ove mreže u pogledu savetovanja i zaštite. Osim toga primate pravne informacije i savete u pogledu finansijske pomoći, te saznajete pozadinske informacije o temi nasilja nad ženama. Ako ste i sami u prošlosti doživeli nasilje ili ga trenutno doživljavate, možete u svakom trenutku da se obratite navedenim ustanovama i da zatražite pomoć. I ako vam teško pada da govorite o propačenom nasilju: Načinite odlučujući korak i zatražite savetovanje! Možete se pouzdati u to, da će vaš slučaj biti povjerljivo obrađen i niko neće preduzimati aktivnosti mimo vas. I ako želite samo da se informišete, ovde možete da nađete prave kontakt partnerice i kontakt partnere.

Jako želim da ova brošura doprinese smanjenju nasilja u bliskim socijalnim odnosima i da ženama žrtvama nasilja pomogne pri povratku u samoopredeljen život.

Anne Spiegel

*Ministarka za porodicu, omladinu,
integraciju i zaštitu potrošača
države Rheinland-Pfalz*

SADRŽAJ

O čemu se radi · 4
Razmera nasilja · 5
Šta žene u partnerskim odnosima sa nasiljem doživljavaju? · 7
Oblici nasilja · 8
Kružni tok nasilja · 10
Posledice nasilja · 12
Deca su uvek takođe pogođena! · 13
Zašto žene ostaju u odnosima u kojima je prisutno nasilje? · 14
Šta možete da uradite, kada ste izloženi nasilju? · 15
Šta policija može da uradi? · 19
Građansko pravna zaštita - zakon o zaštiti od nasilja · 21
Privremena pravna zaštita - žurni zahtevi · 25
Potraživanja odštete i naknade za bolove · 26
Mere za zaštitu dece · 27
Krivično gonjenje · 28
Psihosocijalno praćenje procesa · 30
Pomoć oko troškova postupka / Pomoć oko troškova procesa / Savetodavna pomoć · 31
Zakon za obeštećenje žrtava · 32
Na šta kod migranata i kod žena koje su bežale posebno mora da se obrati pažnja? · 33
Gde pogođene žene mogu da nađu savet i pomoć? · 36
Rad sa počiniocima · 41
Stručne ustanove za pogođene osobe · 43

O ČEMU SE RADI

„Dobri odnosi daju dobar osećaj.

Daju ispravan osećaj.

Ne bole.“

Michelle Obama

U sopstvena četiri zida, u prepostavljenom zaštićenom prostoru braka, porodice i partnerstva, na žalost je kod kuće i nasilje. U „zaštićenom“ okviru porodice i drugih bliskih socijalnih odnosa najčešće dolazi do fizičkog nasilja, silovanja i seksualne prinude.

Brak i partnerstvo nisu samo mesto ljubavi, blizine, poverenja i harmonije, nego i mesta konflikata, svađe, mržnje i nasilja.

Pritom nasilje u najvećem broju slučajeva polazi od muškaraca. Muškarci na taj način pokušavaju da kontrolišu žene i „pravo jačeg“ da održe svim sredstvima.

Pogođene su žene svake dobi, svakog socijalnog sloja, svakog nivoa obrazovanja, svake nacionalnosti i svake etničke i verske pripadnosti.

Nasilje u bliskim socijalnim odnosima dugo se smatralo privatnom stvari. Ali ono to nije. Ovo nasilje se tiče svih nas. Nasilje u uskim socijalnim odnosima nisu porodične svađe ili konflikti u vezama, nego teški kriminalni prestupi, za koje nasilnici moraju da budu pozvani na odgovornost.

RAZMERA NASILJA

Žene su više ugrožene od nasilja partnera nego od drugih vrsta nasilja. To je 2004. godine pokazalo reprezentativno istraživanje naručeno od Savezne vlade, o temi „**Životna situacija, bezbednost i zdravlje žena u Nemačkoj**“¹. Prema tome su:

- približno 25 % žena koje žive u Nemačkoj doživele neke od oblika fizičkog ili seksualnog nasilja (ili oba oblika) od strane trenutnih ili bivših partnera,
- 13 % od ispitanih žena, dakle gotovo svaka sedma, navele da su od 16. godine života doživele neki od oblika seksualnog nasilja,
- 42 % svih ispitanih žena izjavile da su doživele neke od oblika psihičkog nasilja, od pretnji ili agresivnog vikanja preko kleveta, ponižavanja do psihičkog terora,
- 58 % ispitanih žena doživele različite oblike seksualnog napastovanja.

Velika mera nasilja nad ženama je 2014 i kroz reprezentativno prikupljanje podataka Evropske agencije za osnovna prava širom Evrope potvrđena za 28 država članica.

Hendikepirane žene su u još većoj meri pogodjene nasiljem partnera. Jer hendikep je povezan sa još većom ranjivošću i većim rizikom da se postane žrtva nasilja.

¹ *Upor. Schröttle, Monika/Müller, Ursula (2004). „Životna situacija, bezbednost i zdravlje žena u Nemačkoj“. Reprezentativno istraživanje nasilja nad ženama u Nemačkoj. Po nalogu Saveznog ministarstva za porodice, starije osobe, žene i omladinu.*

Download na strani: www.bmfsfj.de (v. teme > Ravnopravnost > Zaštita žena od nasilja > nasilje u kući).

Svaka druga hendikepirana žena postaje žrtva nasilja. Svaka treća je već u detinjstvu i mladosti bila izložena seksualnom napastovanju.² Zbog njihove ovisnosti o počiniocu dotične žene tek retko govore o doživljenom nasilju i retko traže pomoć.

Kuće za žene, savetovališta za žene, dežurni telefoni za pomoć ženama i interventne ustanove naravno na raspolaganju stoje i za žene sa hendikepom. Osim toga ustanova KOBRA, odnosno ustanova za koordinaciju i savetovanje žena sa hendikepom, nudi pomoć.

² *Upor. Univerzitet Bielefeld, životna situacija i opterećenja žena sa hendikepom i fizičkim manama u Nemačkoj, 2012.*

ŠTA ŽENE U ODNOSIMA SA PRISUSTVOM NASILJA DOŽIVLJAVAJU?

Nasilje, kojem su žene izložene, je raznoliko. Ono doseže od telesnih povreda kao na primer lomova, udaraca, uboda nožem, rana i izbijenih zuba do silovanja, pretnji ubistvom i stvarnog ubistva.

Nasilje se ispoljava kroz uvrede, ponižavanje, ograničenje slobode kretanja i društvenog života, pretnji („oduzeti će ti decu, ako odeš“) ili pogrdni način govora („Ti ništa ne znaš, nemaš pojma!“, „Gaduro, kurvo, uvek nasedaš...“). Špijuniranje i patološka ljubomora su svakodnevna pojava. Mnoge žene nemaju sopstvene prihode ili ne raspolažu novcem, nemaju punomoć za račun i/ili moraju da se pravduju za svaki trošak.

Kontakti i odnosi sa familijom i prijateljima se često strogo kontrolišu, tako da žrtve imaju sve manje mogućnosti za dobivanje pomoći. Često su žene toliko zaplašene i izolirane, da više ne vide izlaza iz svoje situacije.

Faze rastanka i razvod braka su za žene posebno opasne: U tim situacijama često nastupa kućno nasilje nad ženama, odnosno u toj fazi dolazi do rasta učestalosti i intenziteta nasilja. I nakon razlaza i razvoda se nasilje bivšeg partnera nekad nastavlja u obliku uhođenja, pretnji i fizičkih napada.

OBLICI NASILJA

Fizičko nasilje

U fizičko nasilje ubrajamo guranje, čvrsto držanje koje zadaje bolove, udaranje, šutiranje, boksanje, bacanje predmeta, povlačenje za kosu, udaranje šakama, udaranje glavom od zid, paljenje cigaretama, napadi oružjem itd. sve do pokušaja ubistva ili stvarnog čina ubistva.

Seksualno nasilje

U ovu vrstu nasilja ubrajamo sve seksualne radnje, koje se žrtvi nameću ili na koje se ona prisiljava protiv svoje prepoznatljive volje: Silovanje, pokušaj silovanja, seksualno zlostavljanje, seksualno napastovanje i svi oblici seksualnih pretnji, napada ili izrabljivanja, koji predstavljaju zadiranje u dostojanstvo i slobodu žrtve.

Psihičko i emocionalno nasilje

U ove vrste nasilja ubrajamo stalno vršenje kontrole nad dotičnom osobom (šta ona radi? Gde je? Sa kime razgovara?), stalni ponižavajući komentari o tome, da je žena bezvredna, ružna i beskorisna, vikanje, odbijanje razgovaranja s njom, ometanje njenog kontakta sa prijateljima i prijateljicama i članovima familije, ponižavanje žene pred drugima i pred decom, uništavanje vrednih ličnih stvari.

Uznemiravanje i napastovanje (Stalking)

U to ubrajamo stalno nazivanje, nazivanje u sred noći, preteća pisma, špijuniranje ili praćenje na radnom mestu i kod kuće. Ovaj oblik nasilja posebno često vrše bivši partneri, koji ne žele da prihvate razlaz.

Ekonomsko nasilje

U to se ubraja partnericu pustiti da moli za novac, oduzimanje ili nedavanje novaca, uskraćivanje pristupa računu, sprečavanje ili zabrana zapošljavanja, školovanja ili učešća u kursevima nemačkog jezika.

Digitalno nasilje

U ovo nasilje ubrajamo napastovanje, vređanje, isključenje, praćenje (stalking) ili pretnje preko mobilnog telefona ili interneta (kao npr. preko Facebooka, Whatsapp, YouTube, Instagram itd.).

Razne oblike nasilja nasilnik većinom ne primenjuje izolirano, nego ih međusobno kombinuje.

KRUŽNI TOK NASILJA

Nasilje u bliskim socijalnim odnosima počinje neprimetno i završava u začaranom krugu. Mnoge pogodjene osobe se nadaju, da će se situacija opet popraviti. Ali većinom je ta nada lažna. Prosečno žene trpe sedam godina svoje nasilne muževe, pre nego što zatraže pomoć.

Na početku spirale nasilja često stoje ponižavanja i diskriminacije. Nakon nasilja bi usledila pomirenja i obećanja, koja bi ostala nepridržana.

Počinjenici često pokušavaju da svoje nasilno ponašanje bagatelizuju i opravdaju. Pokušavaju da žrtvi daju deo krvica: „Izazvala me je“ ili „Ona tačno zna, da to kod mene ne sme da radi“. Svoje „ekscese“ opravdavaju stresom na poslu ili činjenicom da su bili previše popili. U nekim slučajevima su deca bila preglasna. Nasilnici uvek nalaze razloge i povode za svoje činove nasilja. I svaki put nalaze opravdanja.

„Takozvane „provokacije“ često se sastoje samo od toga, da žena ne dođe na vreme s posla, da ima sopstveno mišljenje, da je posetila prijateljicu ili da kritikuje muža. Muškarci često osećaju provokaciju zbog ponašanja, koje za njih same smatraju sasvim normalnim.“³

³ Upor. Egger, Renate/ Fröschl, Elfriede/ Lercher, Lisa/ Logar, Rosa/ Sieder, Hermine (1995). *Nasilje nad ženama u porodici*. Beč, izdavač Verlag für Gesellschaftskritik.

Sledeća grafika prikazuje kružni tok nasilja i kako se često razvija:

POSLEDICE NASILJA

Uz telesne posledice kao što su ožiljci, slomljena rebra, nedostajući zubi, unutrašnje povrede, pobačaji, smanjena moć vida i sluha itd. idu dalekosežne duševne posledice, koje se često javljaju još godinama kasnije. U ove posledice ubrajamo stanja straha, depresije, more, smetnje u jelu i spavanju, osećaj krivnje i stida, niski nivo samouverenosti, gubitak poverenja i uništena slika sveta i ljudi.

Žene često pričaju o stalnom stanju napetosti i problemima s koncentracijom. Nemaju poverenja u svoje nekadašnje sposobnosti i često samo uz napor mogu da izađu na kraj sa svakodnevnicom. Telesne i psihičke posledice zloupotrebe često su popraćene socijalnom izolacijom. Počinjenici kontroluju svaki korak, ili se žrtve povlače iz kruga poznanika i prijatelja.

Brojne studije pokazuju, da doživljaji seksualnog nasilja, psihičkog i/ili fizičkog nasilja mogu da dovode do stanja traume. Pogođene žene imaju intenzivan osećaj nemoći, bespomoćnosti i ovisnosti. Često se silovanja vrše u više navrata ili redovno. Osim telesnih povreda posledicu mogu da čine i psihička i psihosomska oboljenja.

DECA SU UVEK TAKOĐE POGOĐENA!

Deca i omladinci često dugo vremena doživljavaju, kako otac majku zlostavlja, ponižava i zastrašuje. Oni se zbog nasilja oca i nemoći majke osećaju bespomoćnima, ali i odgovornima i krivima za sve šta se dešava. Delomično pokušavaju da zaštite majku i da zadrže oca, pa i sami bivaju povređeni. Često imaju strah da se umešaju, i zbog toga osećaju krivnju ili vide u kojem je stanju majka i preuzimaju odgovornost za brigu i zaštitu svoje braće i sestara.

Istraživanja pokazuju da deca često trpe zlostavljanja od istog čoveka kao njihove majke.

Kod dece iz porodica u kojima ima nasilja često dolazi do smetnji u spavanju, teškoća u školi, smetnji u razvoju, agresija i strahova, pa sve do psiholoških traumi.

Često su devojčice, koje se identifikuju sa zlostavljanom majkom, kasnije i same ugrožene da budu izložene nasilju u svojim vezama. Dečaci, koji se identifikuju sa počiniocima, ugroženi su da kasnije i sami koriste nasilje kao sredstvo za vršeњe pritiska, kojim realizuju svoje želje i potrebe.⁴

Zbog toga žene i deca u nasilničkim vezama trebaju stručnu pomoć i podršku, kako bi preradili takve doživljaje. Doživljavanje nasilja uvek predstavlja bolno iskustvo. **A ni u kojem slučaju žrtve nisu same krive za nastanak nasilja.**

⁴ Upor. Kavemann, Barbara; Kreyssig Ulrike (Hrsg.) (2006). *Priručnik Deca i nasilje u kući*. Wiesbaden, izdavačka kuća VS Verlag für Sozialwissenschaften/GWV Fachverlage GmbH.

ZAŠTO ŽENE OSTAJU U OD-NOSIMA U KOJIMA JE PRISUT-NO NASILJE?

Za pogođene žene je vrlo teško da se oslobole iz veze sa nasiljem. Mnoge i same trpe masivno nasilje duge godine.

Njima se situacija čini bezizlaznom, jer

- finansijski ovise o partneru,
- partner preti da će im u slučaju razlaza oduzeti dete / decu,
- one detetu / deci ne žele da oduzmu oca,
- se nadaju popravljanju situacije i povratku „dobre strane“ partnera (koju upravo vole na njemu),
- osećaju odgovornost za porodični život i vezu. U slučaju svađe često krive same sebe,
- mnoge pogođene žene veruju da su lično zakazale i stide se da sa članovima familije ili prijateljima o tome razgovaraju,
- je opasnost u situacijama razlaza najveća (rizik da žena bude ubijena od bivšeg muža ili partnera je u tom razdoblju pet puta veći nego inače)⁵,
- se zbog često dugododišnjih iskustava s nasiljem, propačenih strahova i socijalne izolacije osećaju bespomoćno.

„Stokholm-sindrom“

Delomično možemo kod zlostavljenih žena da uočimo ponašanje koje je postalo poznato kao „Stokholm-sindrom“. Kao taoci one se solidarizuju i aranžiraju sa nasilničkim partnerom, kako bi mogle da izdrže situaciju ovisnosti. Bez pomoći izvana je jedva moguće da se oslobole iz nasilničke veze.

⁵ Upor. Crawford, M./Gartner, R. „Woman Killing. Intimate femicide in Ontario 1974–1990“.

Izveštaj za "Women We Honour Action Committee", Ontario, 1992.

ŠTA MOŽETE DA URADITE, KADA STE IZLOŽENI NASILJU U VEZI?

Ako vas vaš životni partner zlostavlja, ako vam preti ili vas vređa ili nakon razlaza nije spremna da prihvati da vi više ne želite da živite sa njim i maltretira vas, branite se! Ne morate da prihvate nasilje, i u toj situaciji niste bez zaštite i obespravljeni. Ne čekajte da pretrpite teške povrede! Iz iskustva je poznato, da nasilje može postajati sve jače.

- **U situaciji akutne opasnosti pozovite policiju (Tel. 110)!**
Policija je prisutna za vašu zaštitu i ima razne mogućnosti da preduzima mере protiv počinjocu.
- Kroz **Zakon za zaštitu od nasilja**, koji je stupio na snagu dana 1. Januara 2002, građansko pravna zaštita žrtava u okviru veze je znatno poboljšana. Policija može da odredi zabranu zadržavanja nasilnika na licu mesta i može da ga izbaci iz stana. Vi možete kod porodičnog suda da zatražite prepuštanje zajedničkog stana i da ishodujete dugotrajnije zabrane kontakta i približavanja. Ovim zaštitnim merama nasilniku se zabranjuje da vam se približi protiv vaše volje i da stupa u kontakt sa vama. Ako se ne drži zabrane, on čini kazneno delo.

Detaljnije informacije o zakonu za zaštitu od nasilja možete da pronađete u poglavljiju „Građansko pravna zaštita - zakon za zaštitu od nasilja“ na strani 21.

- Nasilje u vezi često ispunjava čitav niz **kaznenih dela**: (opasne / teške) povrede tela, prinuda, pretnje, lišavanje slobode, uvreda, silovanje / seksualno napastovanje, pratnja (stalking) itd., tako da protiv počinjocu može da se pokrene krivična prijava.

Pažnja: Neka od navedenih kaznenih dela (npr. silovanje) podležu obavezi provođenja istrage. To znači, da istragu i krivično gonjenje više ne možete da zaustavite, kada su policija ili državni tužioc za to saznali.

- U seksualnom pravosuđu od oktobra 2016 važi princip „**Ne znači Ne**“. Prema tome je svaki seksualan čin, koji se preduzima protiv volje neke osobe, kažnjiv. Više nije relevantno, da li se pogodjena osoba brani od napastovanja ili zbog čega joj to nije uspelo. I seksualno napastovanje sada je kažnivo. Time su i napastovanja kažnjiva, koja su do sada glasila kao nevažna.
- Od 2007 je **Zakon o kažnjivosti upornog uhođenja (§ 238 StGB - knjige kaznenih zakona)** na snazi. Zakonodavac je time dao signal, da uhođenje nije privatna stvar, nego kazneno delo. Posebno žene, koje su okončale vezu ili odbile želju za vezom, su od toga pogodjene.

Od marta 2017 su na snagu stupila zakonska proširenja kaznenih dela uhođenja, koja trebaju bolje da štite žrtve stalkinga i da olakšaju osuđivanje počinjoca zbog uhođenja. Kažnjiv prestup sada čini svako, ko određenim radnjama ustrajno uhodi drugu osobu na način, koji može način života te druge osobe u velikoj meri da poremeti.

- **Prihvativate savet i pomoć.** Većini žena teško pada da razgovaraju o nasilju partnera. Ipak trebaju da „objave“ svoju situaciju. Razgovor sa poverljivom osobom i poseta savetovališta će vam pomoći u donošenju potrebnih odluka i dati će vam snage. **Ćutanje pomaže počinjocu, a ne žrtvi!**

- Mislite na vašu bezbednost i preduzmite **mere za vašu zaštitu i za zaštitu vašeg deteta/vaše dece:**
 - Održavajte kontakt sa vašim komšinicama i komšijama, zamolite prijateljice i prijatelje i rođake da vas redovno obiđu, ne dopustite da budete u izolaciji!
 - Poverite se vašoj doktorici / vašem lekaru i zatražite uverenje o pretrpljenim povredama!
 - Vodite dnevnik i zapišite incidente i podatke o nasilju! Ako je moguće, zabeležite i svedoke!
 - Napustite stan sa decom, kada se bojite da može doći do novih incidenta s nasiljem od strane vašeg partnera!
 - Zamolite osobu od vašeg poverenja, da na dogovoren signal obavesti policiju, ako ste u opasnosti!
 - Deponujte najvažnije dokumente kao kopije (vidi spiskove za proveru na strani 18) i eventualno potrebnu odeću (i za dete / decu) na bezbednom mestu!
 - Ako ste pogodeni telefonskim terorom, ne javljajte se više lično na telefon, nego telefon samo još koristite s automatskom sekretaricom. Zatražite novi (tajni) broj telefona i onda zbog bezbednosti koristite telefonsku automatsku sekretaricu. Blokirajte broj telefona počinjoca na vašem uređaju ili mobilnom telefonu.
 - Koristite postojeće funkcije blokade u društvenim mrežama. Informišite operatere internet platformi o uvredama i dokazivim klevetama - oni su obavezni da ih obrišu. Ako je potrebno, otvorite nove račune.
 - Memorišite uvredljive poruke ili ih štampajte. Ne prosleđujte ih, inače se menja header (protokol toka elektronske pošte u izvornom tekstu). Ne odgovarajte na takve poruke.
Ako je potrebno, promenite vaše podatke za kontakt (kao što su adresa elektronske pošte, telefon itd.).
- Ako se u vašem stanu ne osećate bezbedno, obratite se **kući za žene!** Tamo ćete vi i vaše dete / vaša deca naći zaštitu i pomoći. To uradite i onda, ako se unatoč prepustanja stana ili zaštitne naredbe osećate ugroženim!

Spisak za proveru za stvari, koje vi i vaše dete / vaša deca trebate u slučaju iseljenja iz stana:

- Gotovina, dokumenti računa, EC-kartica, kreditna kartica, štedna knjižica
- Lične karte/pasoši, zdravstvena knjižica
- Izvod iz matične knjige venčanih, rodni list
- Ugovor o radu, svedočanstva o radu, porezna kartica, iskaznica o penzionom osiguranju, obavesti od biroa rada ili socijalne službe
- Ugovor o najmu stana, ugovori o osiguranju
- Odluke o vođenju brige za decu
- Sudske odluke o zaštitnim merama ili prepuštanje stana, tako da možete da prijavite kršenja
- Potrebni lekovi, lekarska uverenja
- Lični dopisi i beleške
- Školski predmeti i igračke deteta / dece

ŠTA POLICIJA MOŽE DA URADI?

Policija ima zadatak da obezbedi zaštitu od nasilja i da goni krivična dela.

U situacijama opasnosti pozovite policiju (tel. 110)! Policija može da preduzme razne mere u cilju vaše zaštite i zaštite vašeg deteta / vaše dece. Ona može:

- počinioca na duži rok da izbaci iz stana i da mu zabrani povratak u stan (**izgon i zabrana povratka**),
- počiniocu da zabrani da vam se približi ili da svesno dovede do sastanka s vama (**zabrana približavanja**),
- počiniocu da zabrani da sa vama stupi u vezu sredstvima komunikacije na daljinu (telefon, mobilni telefon, internet itd.) (**zabrana kontakta**),
- počiniocu da zabrani, da se zadržava na određenim mestima (na primer u okolini vašeg stana, dečjeg vrtića, škole ili radnog mesta) (**zabrana zadržavanja**),
- počinioca da **uhapsi**, posebno u situaciji akutnog ugrožavanja i ako izgon nije dovoljan. Osoba mora da se neodložno dovede pred zaduženog suca, koji odlučuje o nastavku lišavanja slobode.

Navedene pravne mere mogu da budu izrečene u trajanju do **10 dana**. Ako opasnost i dalje traje, moguće je i produženje. U tom vremenu možete da zatražite savetovanje, na miru da donosite odluke i da postavite zahteve prema zakonu o zaštiti od nasilja (**vidi povlavlje „Građansko pravna zaštita - zakon o zaštiti od nasilja“ na strani 21**).

Policija se brine za to, da vi odvojeni od počinioca možete davati izjavu. Pritom je za nastavak policijskog istraživanja, u cilju vaše zaštite i za eventualno kazneno gonjenje vrlo važno, da vi

- otvoreno i tačno opišete šta se dogodilo. To je vrlo važno, zato što policija na osnovu toga odlučuje, šta je potrebno u cilju vaše zaštite,
- po mogućnosti navedete svedoke,
- izveštavate i o nevidljivim povredama ili o povredama iz prošlosti.

Policajke i policijaci će da osiguraju sve tragove i dokaze (npr. fotografije, sredstva činova, ispitivanje svedoka, obezbeđenje da se povrede tretiraju i potvrde uverenjem) i u slučaju sumnje na krivično delo će izvršiti prijavu.

Ako vi kao pogođena žena ne želite da ostanete u stanu, policija će da vas otpri u stan osobe od poverenja ili u kuću za žene. Pritom policija vodi računa da počinilac ne sazna, gde se vi i eventualno i vaše dete / vaša deca nalazite.

Sa vašim pristankom će policija vaše ime i vašu adresu da saopšti **interventnoj ustanovi**, odnosno će vas odvesti u kuću za žene ili vam saopštiti savetodavnu ustanovu kojoj možete da se obratite (**vidi poglavlje „Gde pogođene žene mogu da nađu savetovanje i pomoć?“ na strani 36**).

GRAĐANSKO PRAVNA ZAŠTITA - ZAKON O ZAŠTITI OD NASILJA

Zakon o zaštiti od nasilja (Gewaltschutzgesetz -GewSchG), koji je na snazi od 1. januara 2002, je poboljšao građansko pravnu zaštitu kod nasilja opšte i posebno kod nasilja u bliskim socijalnim vezama.

Činovi nasilja u smislu zakona za zaštitu od nasilja su povrede tela, zdravlja, slobode, odnosno pretnje nanošenja takvih povreda i nedopustivo uhođenje i maltretiranje.

Prema motu „**Počinilac odlazi - žrtva ostaje!**“ zlostavljana žena može da postigne i - barem privremeno - prepuštanje stana preko sudske odluke. Osim toga mogu da budu izrečene zabrane kontakta i približavanja.

Zakon za zaštitu od nasilja važi za bračne i vanbračne životne zajednice.

Zaštita od nasilja i uhođenja / naredbe za zaštitu – § 1 Zakon za zaštitu od nasilja

Prema § 1 zakona za zaštitu od nasilja građanski sud može da naredi zaštitne odredbe, ako je osoba koja podnosi zahtev pretrpila namerne i protuzakonite povrede tela, zdravlja ili slobode od nasilnika počinjoca. Pritom se ne prepostavlja poseban odnos između počinjoca i žrtve, tako da zaštitne mere mogu da budu izrečene i za nasilja izvan uskih socijalnih veza.

Ako ste pogođeni nasiljem u vezi, to znači da možete od počinjoca da zahtevate da ne preduzima radnje, koje predstavljaju lišavanje slobode, povredu tela, imovinski čin, pretnje, seksualno napastovanje itd.

Zaštitne naredbe mogu da budu izrečene i onda, kada počinilac preti s takvim radnjama (protupravna pretnja) ili vas uhodi. Pod uhođenjem podrazumevamo npr. čekanje pred stanom, dočekivanje na radnom mestu, ali i kontakti preko

telefona i mobilnog telefona (telefonski teror), elektronske pošte ili društvenih mreža (stalking).

To je posebno često onda slučaj, kada je već došlo do razlaza i počinilac tek nakon toga počinje da uhodi i napastuje ženu.

Sud može počiniocu da zabrani,

- ulazak u vaš stan,
- da se vašem stanu približi do određene udaljenosti,
- da ode na druga određena mesta, na kojima se vi redovno zadržavate (npr. radno mesto, dečiji vrtić i škola deteta / dece, ustanove za aktivnosti u slobodno vreme),
- da stupi sa vama u kontakt – lično, preko telefona, mobilnog telefona, pisma, elektronske pošte ili preko društvenih medija,
- da dovede do sastanka sa vama.

Ovaj spisak nije konačan. Ovisno o okolnostima pojedinog slučaja sud može da naredi i druge mere, koje su potrebne u cilju vaše zaštite. Pritom mogu da se kombinuju i razne mere, ako je to potrebno. Zaštitne mere se određuju na određeno vreme, trajanje zavisi od pojedinačnog slučaja.

Sud može da odredi zaštitne mere i u slučajevima, u kojima je počinilac nasilje vršio u stanju neuračunljivosti (opijenost alkoholom ili drogama).

Nepoštivanje zaštitne mere je kažnjivo i može da bude kažnjeno kaznom zatvora u trajanju do jedne godine ili novčanom kaznom (§ 4 Zakona za zaštitu od nasilja).

Prepuštanje zajednički korištenog stana - § 2 Zakon za zaštitu od nasilja

§ 2 zakona za zaštitu od nasilja daje žrtvama nasilja pravo na prepuštanje zajednički korištenog stana. Na taj način se za žrtvu stvara veća bezbednost od dodatnih činova nasilja.

Ako ste žrtva namerne i protupravne povrede tela, zdravlja ili slobode, i sa počiniocom živite u zajedničkom domaćinstvu, možete da zatražite da barem privremeno sami koristite stan.

Ako je počinilac samo „pretio“, onda imate pravo na prepuštanje zajedničkog stana, ako se na taj način sprečava „neopravdانا teška situacija“. Prema zakonu o unapređenju prava dece je, ako se nasilje vrši samo nad detetom, u cilju zaštite deteta moguće prepuštanje stana jednom roditelju ili trećem licu.

Ako ste u braku s počiniocem, možete prema § 1361b knjige građanskih zakona (BGB) da zahtevate prepuštanje bračnog stana za samostalno korištenje, ako bi ostanak vašeg muža predstavljao neizdrživu okolnost. Takav slučaj po pravilu postoji kod nasilja ili kada je dobrobit dece koja žive u domaćinstvu ugrožena.

Trajanje prepuštanja stana:

- Ako ste sami ili zajedno sa trećim licima stanarka ili vlasnica stana, sud može da odredi da stan odmah možete trajno sami da koristite.
- Ako je počinilac sam stanar ili vlasnik stana, prepuštanje stana se prvo vremenski ograničava u trajanju, koje je potrebno za vašu zaštitu. Najduže trajanje po pravilu iznosi šest meseci, ali iznimno može da bude produženo za najviše još šest meseci.
- Ako se radi o zajedničkom ugovoru o najmu stana ili o zajedničkoj svojini, onda se sud prilikom određivanja trajanja ravna prema okolnostima pojedinačnog slučaja.

U slučajevima kršenja:

Vašu **upotrebu stana** počinilac ne sme da spreči ili otežava. Sud može osim toga izričito da zabrani, da počinilac proda ili otkaže stan.

Ako nasilnik unatoč sudske odluke ostane u stanu, onda će odluka **uz pomoć sudske izvršiteljice / sudskog izvršitelja** i po potrebi uz pomoć policije da se izvrši.

Ako počinilac tokom razdoblja prepuštanja stana bespravno uđe u stan, on čini kazneno delo.

U takvom slučaju pozovite policiju i policajki ili policajcu ukažite na sudsку odluku.

Ako nasilnika opet primite u stan, on može na sudu da zatraži ukidanje odluke o izgonu iz stana. Ako to ne uradi, odluka ostaje na snazi i za vreme važenja uvek može da se opet izvršava.

PRIVREMENA PRAVNA ZAŠTITA – ŽURNI ZAHTEVI

Zaštitne naredbe i prepuštanje stana mogu kod porodičnog suda i u obliku žurnog postupka kao **privremene naredbe** da se zatraže.

Žurni postupci su posebno važni onda, kada je počinilac od policije izgonjen na određeni vremenski rok. Ali i kada ste se razdvojili zbog nasilja bez pozivanja policije, potrebna je brza odluka, jer je upravo u situacijama razdvajanja opasnost za vas kao pogodjenu osobu posebno izražena. U svakom slučaju trebate odmah nakon čina nasilja da podnesete odgovarajući zahtev. Ako je već duže vremena prošlo od nasilja, sud će verovatno žurnost pre da odbije.

Žurni zahtevi mogu da se postave preko vaše pravnice, odnosno vašeg pravnika, da se lično predaju na sudu ili šalju poštom. Imate i mogućnost žurni zahtev da postavite na sudu preko ustanove za pravne zahteve.

U **žurnom postupku** je dovoljno ako pokažete суду, da ste ugroženi od počinioca i da su moguće ponovne povrede ili štete. To može da se uradi preko svedočenja, lekarskog uverenja, svedočenja svedoka ili svedokinja ili preko policijskog izveštaja.

Odluke u žurnom postupku sud može i **bez saslušanja počinioca** da doneše.

Ako je već više vremena prošlo od nasilja, mora da se otvorи главни postupak. U tom slučaju nije dovoljno uveravanje suda, nego moraju da se podnesu dokazi, koji će sud da uvere u postojanje činova nasilja. Dokazi su: Svedokinje i svedoci, lekarska uverenja, policijski izveštaji, ekspertize stručnjaka i ispitivanje podnositeljice zahteva i suparničke strane pred sudom. Pritom je u svakom slučaju korisno ako zatražite pomoć advokatkinje ili advokata.

POTRAŽIVANJA ODŠTETE I NAKNADE ZA BOLOVE

Prema paragrafu § 823 knjige građanskih zakona možete da zatražite od počinitelja odštetu za uništenu ili oduzetu svojinu, kao i deo troškova za lečenje koji zavod za zdravstveno osiguranje ne pokriva. Osim toga u slučaju telesne povrede prema § 253 odsek 2 Knjige građanskih zakona BGB imate pravo na odštetu za bolove.

MERE ZA ZAŠTITU DECE

Roditeljska briga

Deca su uvek takođe pogođena, kada njihove majke trpe nasilje u vezi. Član 31 Istanbulske konvencije zbog toga zahteva, da incidenti sa nasiljem budu uzeti u obzir kod donošenja odluka u vezi vođenja brige i pravo na posećivanje dece. Zajednička roditeljska briga zato u tim slučajevima ne odgovara dobrobiti dece, tako da barem delomično prenošenje roditeljske brige na majku može da bude potrebno. Da bi (dodatne) opasnosti za vaše dete / vašu decu izbegli, trebate zato neposredno nakon razdvajanja da zatražite privremeno pravo na određivanje boravka / roditeljsku brigu.

Pravo na kontakt

Nezavisno o regulisanju prava na brigu počinilac po pravilu zadržava pravo na kontakt sa detetom / decom.

Pošto kontakt deteta sa nasilničkim ocem po pravilu ne služi dobrobiti deteta, to pravo na kontakt porodični sud međutim može na zahtev da ograniči ili ukine. To je onda slučaj, kada je na primer dobrobit deteta zbog opasnosti dodatnih nasilja ugrožena. Žrtve nasilja u uskim socijalnim vezama često imaju osećaj da sudsko odobrenje prava na kontakt predstavlja ometanje njihove potrebe za zaštitom. Moguće je i određivanje kontakta uz nadzor i brigu, koji može da se sprovodi u mnogim oblicima. Informacije o tome možete da dobijete u službi za omladinu ili u odgovarajućim savetovalištima.

Da bi bila obezbeđena što bolja zaštita, odgovarajuće zahteve za roditeljsku brigu ili za pravo na kontakt po mogućnosti trebate da postavite zajedno sa zahtevom za zaštitu.

KRIVIČNO GONJENJE

Ako ste trpili telesne povrede, pretnje nasilja, pomoću nasilja ili pretnjama prisiljeni na određene postupke, silovani, zatvoreni, ako je vaša svojina uništena ili vam je oduzeta itd., onda postoji kažnjivo delo, i **vi možete da podnesete krivičnu prijavu.**

Pritom mora da proizlazi, da nastojite postići kazneno gonjenje počinjocu. To može da usledi u svakoj policijskoj stanici i kod mesnog nadležnog državnog tužilaštva. Pritom je korisno navođenje svedokinja i svedoka imenom i adresom i dodati fotografije povreda ili stanja stana i lekarska uverenja. Kaznena prijava treba po mogućnosti da se podnese neposredno nakon zločina, jer onda istraga dokaza i tragova daje najbolje uspehe.

Kod manje teških prestupa, na primer kod uvrede, morate u roku od tri meseca nakon prestupa da podnesete kaznenu prijavu.

Neki zločini, npr. silovanje, policija i državno tužiteljstvo **moraju da obrađuju po službenoj dužnosti.** To takođe znači, da istragu i krivično gonjenje više ne možete da zaustavite, kada su uključeni policija i državno tužiteljstvo.

Postupak istrage i glavni postupak

Pre saslušanja morate da budete podučeni kao svedokinja o vašim pravima. Pitanja o vašem ličnom životnom području vam trebaju biti postavljena samo onda, kada je to neophodno. Pitanja, čijim istinitim odgovaranjem biste optužili sebe ili članove familije, možete da izostavite. Ako je optuženi bliski rođak, imate i pravo na obuhvatno odbijanje svedočenja. Prilikom ispitivanja možete da koristite pratnju advokatkinje / advokata ili osobe od poverenja. Advokatkinje i advokati principijelno imaju pravo da budu prisutni kod vaših saslušavanja.

Vi možete da se priključite postupku kao sporedna tužiteljica i u određenim slučajevima besplatno može da vas zastupa advokatkinja / advokat za zaštitu interesa žrtve. Kao sporedna tužiteljica niste samo svedokinja, nego i stranka u postupku i imate pravo na prisustvo u glavnoj raspravi i pravo da postavljate zahteve i ulažete pravna sredstva.

U cilju izbegavanja opasnosti za vas, na vaš zahtev kao adresa za pozive u dokumentaciji i u glavnoj raspravi može da se navede adresa vaše advokatkinje / vašeg advokata. Za vreme vašeg saslušanja i tokom glavne rasprave pod određenim okolnostima na zahtev mogu da budu isključeni javnost i tuženi.

PSIHOSOCIJALNO PRAĆENJE PROCESA

Od 1. januara 2017 imate, ako ste bili žrtva posebno teškog zločina (npr. silovanja ili seksualnog napastovanja), po zahtevu pravo da pod određenim pretpostavkama ostvarite besplatno psihosocijalno praćenje tokom procesa.

Psihosocijalna pratilja / psihosocijalni pratilac vas vodi kroz postupak istrage i kazneni postupak, informiše vas o toku i pomaže u nadvladavanju strahova i mogućih opterećenja tokom kaznenog postupka. Pregled psihosocijalnih pratilja / pratioca priznatih u pokrajini Rheinland-Pfalz možete da pronađete u Internetu.⁶

O vašim pravima u kaznenom postupku vas opširno informiše „Podsetnik za žrtve kaznenog dela“.⁷

⁶ Upor. https://jm.rlp.de/fileadmin/mjv/Themen/Psychosoziale_Prozessbegleitung/2017-09-20_anerkannte_psychosoziale_Prozessbegleiterinnen_und_Prozessbegleiter.pdf.

⁷ Upor. https://opferschutz.rlp.de/fileadmin/opferschutz/Startseite/Opfermerkblatt_2017_RLP_Version.pdf.

POMOĆ OKO TROŠKOVA POSTUPKA / POMOĆ OKO TROŠKOVA PROCESA / SAVETODAVNA POMOĆ

Ako nemate dohodak ili samo mala primanja, možete u **porodično pravnim** postupcima da zatražite **pomoć oko troškova postupka**. Pomoć oko troškova postupka pokriva troškove postupka i troškove sopstvene advokatkinje, odnosno sopstvenog advokata. U svim građansko pravnim postupcima ova pomoć se zove **Pomoć za troškove procesa**.

Ako se ne sprovodi sudski postupak, možete da primite **potvrdu kao dokaz prava** na savetovanje i izvansudskog zastupanja od strane advokatkinje, odnosno advokata. Ovu potvrdu možete da zahtevate, ako nemate prihode ili ako imate samo male prihode.

Zahteve za takve vrste pomoći preuzimaju **odeljenja za zahteve u okviru suda**.

U određenim slučajevima vam može u **kaznenim postupcima** na zahtev biti dodeljen besplatna advokatkinja, odnosno besplatan advokat ili odobrena pomoć za troškove procesa u cilju plaćanja advokatkinje ili advokata.

ZAKON ZA OBEŠTEĆENJE ŽRTAVA

Ako se radi o namernom protupravnom fizičkom napadu izvršenom u Nemačkoj, vi kao žrtva nasilja možete prema **Zakonu za obeštećenje žrtava** da zatražite obeštećenje troškova lečenja i eventualno isplatu davanja na ime penzionih i socijalnih sredstava.

Davanja na osnovu Zakona za obeštećenje žrtava prepostavljaju zahtev. Zahtevi mogu da se postave u Državnoj službi za socijalna pitanja, omladinu i skrb (dodatne informacije s time u vezi na stranici: www.lsjv.rlp.de).

NA ŠTA KOD MIGRANATA I KOD ŽENA KOJE SU BEŽALE POSEBNO MORA DA SE OBRATI PAŽNJA?

Ako ste vi kao strana državljanka pogođeni nasiljem, vi imate jednakе mogućnosti zaštite kao nemačke žene.

Ako se nakon pretrpljenog nasilja razdvajate od vašeg partnera i npr. u kući za žene tražite zaštitu i pomoć, pomagačice trebaju što hitnije informacije o pravnom statusu vašeg boravka. Zato u slučaju razlaza, odnosno iseljenja obavezno trebate da ponesete dokumente, koji o tome daju informacije. To mogu da budu npr. pasoš/zamena za pasoš, dozvola boravka, potvrda o trpljenom statusu, odobrenje boravka ili potvrda o primanju.

Razdvajanje ne znači obavezno, da je vaše pravo boravka u Nemačkoj ugroženo.

Ako imate neograničeno pravo boravka, kao npr. odobrenje za nastanjenje, nemate razloga za strahovanje.

Povežite se posle razdvajanja **neodložno** sa službom za strance koja je za vas zadužena i tamo obavestite službenike (najbolje pismeno), da održavanje braka zbog nasilja više nije moguće. Obavezno napomenite, da li ste zbog nasilja već morali da potražite sklonište u ustanovi za pomoć (npr. kući za žene) i da li je već došlo do izgona muža iz stana u bračnoj zajednici od strane policije ili suda. Ako imate samo ograničenu dozvolu boravka, ako vaš brak s nemačkim mužem još ne traje tri godine, onda pod određenim okolnostima imate mogućnost, da nakon razdvajanja dobijete sopstvenu dozvolu boravka. To je slučaj onda, kada su vaš život, vaše zdravlje i vaša sloboda ugroženi zbog fizičkog, seksualnog ili psihičkog nasilja od strane muža.

Ako vaše dete / vaša deca ima / imaju nemačko državljanstvo, onda imate pravo na dozvolu boravka, ako imate pravo na vođenje brige za dete / decu.

Nakon razdvajanja je po pravilu vaš partner obavezan da plaća uzdržavanje. To važi i onda, kada je dozvola boravka vremenski ograničena ili vaš muž također još nema nemačko državljanstvo.

Pravne mogućnosti na osnovu zakona za zaštitu od nasilja, dakle i prepuštanje stana, stoje vam na raspolaganju isto kao i nemačkim ženama! Zbog toga ne mojte iz straha od gubitka prava na boravak da zazirete od toga da se odvojite od vašeg nasilnog muža i da se razvedete.

Zatražite pomoć kod policije, savetovališta ili u kućama za žene (tamo većinom može da bude ponuđeno savetovanje uz pomoć tumača).

I kao **žena koja je pobegla** imate sve mogućnosti da se uspešno branite od nasilja partnera. Prijava ili razdvajanje od partnera po pravilu nema uticaja na ishod postupka za dobivanje azila. I oblici državne pomoći se i dalje pružaju. I nakon razdvajanja otac i majka prema nemačkim zakonima po pravilu imaju zajedničko pravo na brigu i zajedno određuju o boravku, pohađanju škole i obrazovanju deteta.

Za vreme trajanja postupka za dobivanje azila morate biti stalno raspoloživi.

Ako napustite muža, morate promenu vaše adrese **odmah** da prijavite (najbolje pouzećem):

- Saveznom ministerijumu za migraciju i izbeglice,
- službi za strance nadležnoj za vas i
- ako je podignuta tužba protiv negativnog rešenja postupka dobivanja azila, onda i odgovarajućem nadležnom sudu.

Neraspoloživost može negativno da se odrazi na postupak i dalje primanje pomoći.

Preporučljivo je i ovde, da u slučaju razlaza brzo potražite pravnu pomoć i koristite mogućnosti potpore od stručnih savetodavnih službi.

I prisilna udaja ili sakaćenje genitalija su kažnjivi. Specijalizovane ustanove za savetovanje vam mogu pružiti pomoć kod pronalaženja rešenja i ako je potrebno anonimno smestiti.

U ustanovama za prvi prihvata se osobe zadužene za zaštitu od nasilja brinu za vas kao pogođenu osobu. Plan za slučajevе nužde obezbeđuje, da vi kao pogodena žena neposredno nakon nasilja budete odvojeni od počinjocа i da mogu da se uključe doktorice, tumačice i savetnice. Osim toga postoji mogućnost da vi i vaše dete / vaša deca budete premešteni u drugu prihvatu ustanovu.

GDE POGOĐENE ŽENE MOGU DA NAĐU SAVET I POMOĆ?

Advokatkinje i advokati su zaduženi za pravno savetovanje. Neki od njih su specijalizovani za kazneno pravo i tužbu sporednih tužioca. Na pravna pitanja u vezi sa razdvajanjem i razvodima su specijalizovane stručne advokatkinje i stručni advokati za porodično pravo. Adrese možete da pronađete u advokatskoj komori ili u internetu.

Kuće za žene i savetovališta u njima

Kuće za žene pružaju zaštitu i pomoć ženama koje su duševno, telesno ili seksualno zlostavljanе ili pod pretnjom.

U kućama za žene u svako doba dana i noći pogođene žene i njihova deca mogu da nađu utočište. Nacionalnost, vera i dohodak pritom ne igraju ulogu.

Muškarci nemaju pristup u kući za žene. **Adrese se drže u tajnosti, kako bi bezbednost stanovnica bila zagarantovana.** Stupanje u kontakt se vrši telefonskim putem. Za prihvat se dogovara mesto sastanka.

Saradnice kuće za žene vas na mnogo načina savetuju i potpomažu. One nude psihosocijalnu pomoć u prerađivanju doživljenog nasilja i pomažu vam u obilasku službi i u obavljanju birokracije (policija, sud, biro za zapošljavanje, socijalna služba i služba za omladinu) i prilikom traženja stana. Po želji stvaraju i kontakt sa advokatkicom ili advokatom. Koje korake želite da preduzmete, vi međutim odlučujete sami.

I rad s decom u kućama za žene igra značajnu ulogu, jer su deca po pravilu isto pogođena nasiljem u vezi i često traumatizovana. Za decu u ustanovama saradnice nude posebnu ponudu pomoći.

I ako ne želite da odete u kuću za žene, možete u **pridruženim savetovalištima kuće za žene** da potražite pomoć.

Autonomni hitni brojevi za žene - stručne ustanove za seksualno nasilje

Žene seksualno nasilje ne doživljavaju samo od nepoznatih lica, nego daleko češće od svojih partnera. Dve trećine svih slučajeva se odigravaju u području porodice i domaćinstva.

Dežurni telefoni za žene nude telefonsko (po želji i anonimno) i lično savetovanje. Oni vam pomažu i prate vas, na primer prilikom odlaska na podnošenje prijave ili na sudski proces.

Interventne ustanove i stručne savetodavne ustanove za proaktivno prvo savetovanje

Interventne ustanove i stručne savetodavne ustanove za proaktivno prvo savetovanje posle policijske intervencije stupaju s vama u kontakt (ukoliko se s time slažete) i nude vam psihosocijalno prvo savetovanje. Osim toga vas informišu o vašim pravnim mogućnostima (npr. postavljanje zahteva prema zakonu o zaštiti od nasilja) i sa vama sastavljaju plan zaštite i bezbednosti. Pritom usko sarađuju s drugim institucijama kao što su policija, pravosuđe i druge ustanove za zaštitu žrtava, na primer kuće za žene, dežurni telefoni za žene i ustanove za zaštitu dece.

Službe za omladinu / opšte socijalne službe (ASD)

Službe za omladinu, odnosno opšte socijalne službe (Allgemeine Soziale Dienste ASD) službe za omladinu su posebno onda mesta za obraćanje za pogođene žene, kada one žive zajedno sa decom i brinu za njih. Službe za omladinu imaju jasan zadatak da štite decu i omladince. Službe za omladinu mogu da pomažu vama i vašem detetu / vašoj deci u okviru pomoći kao na primer savetovanje u vezi vaspitanja, i da vas savetuju u vezi prava na vođenje brige i prava na kontakt, ili u vezi pitanja partnerstva i razlaza - a ukoliko je dobrobit deteta,

odnosno omladinaca ugrožena, mogu da vam pomažu sa dodatnim vrstama pomoći u vezi vaspitanja. Kod postupaka porodičnog suda službe za omladinu potpomažu porodične sudove u pronalaženju prihvatljivih rešenja. Osim toga ugrožena deca mogu da budu zbrinuta.

Ne zazirite od toga da odete u službu za omladinu; tu možete da nađete savetovanje i važne informacije o vašoj situaciji.

U pokrajini Rheinland-Pfalz policija informiše službu za omladinu, kada su deca pogodenata nasiljem u uskim socijalnim vezama. Ako je u okviru policijske intervencije došlo do izbacivanja počinjocu ili do zabrane kontakta ili približavanja, onda će služba za omladinu biti o tome informisana, ako postoje deca u porodici. Služba za omladinu će onda sa vama da stupi u kontakt i da vam ponudi potporu i pomoć.

Službe za zaštitu dece

Ako je vaše dete / ako su vaša deca isto izložena nasilju ili ako za to postoji sumnja, možete da se obratite službi za zaštitu dece. Službe za zaštitu dece se zalažu za zaštitu i prava dece i omladinaca. Ove službe su mesta za obraćanje za dečake i devojčice, koji su postali žrtve fizičkog i / ili psihičkog nasilja, seksualne zloupotrebe ili zanemarivanja ili kod kojih postoji odgovarajuća sumnja.

Službe za zaštitu dece daju, odnosno posreduju deci i mladima potrebne vrste pomoći za obranu ugrožavanja, za zaštitu od ponavljanja, za prerađivanje traumatskih doživljaja ili za zacelivanje propačenih duševnih i telesnih povreda. U pokrajini Rheinland-Pfalz postoji 16 službi za zaštitu dece na 18 lokacija, koje su zadužene za 26 gradova i okruga. Aktualne lokacije, područja zaduženosti i adrese nalaze se na internet stranici ministarstva za porodice, žene, omladinu, integraciju i zaštitu potrošača⁸.

⁸ Upor. https://mffjiv.rlp.de/fileadmin/MFFJIV/Familie/Adressliste_KSD_mit_Traeger_-_Stand_August_2017_KS.pdf.

Doktorice i lekari vam pomažu prilikom savladavanja zdravstvenih posledica činova nasilja. Oni imaju obavezu diskrecije i obavezni su da sve što su doznali, zadrže za sebe. Samo u iznimnim slučajevima, kada postoji opasnost da je vaš život ugrožen usled daljnih teških incidenata opasnih po život, lekari su obavezni da prekrše čutanje i podnesu prijavu. Pre toga će vaša doktorica / vaš lekar međutim da utiče na vas, da sami podnesete prijavu, da nju ili njega oslobođite obaveze diskrecije i da vas savetuje da se sklonite na bezbedno mesto.

Budite otvoreni prema vašoj doktorici / vašem lekaru! Samo tako možete da primite optimalnu pomoć.

Poverljivo obezbeđenje tragova

Forenzična ambulanta instituta za pravnu medicinu u okviru univerzitetske medicine Mainz, bolnica u Wittlichu i klinika Mutterhaus der Borromäerinnen u mestu Trier za sud dokumentuju povrede žrtava, i ako nije podnesena **prijava**. Rezultati istraživanja se čuvaju u arhivu sve do mogućeg podnošenja prijave od strane žrtve u pravno medicinskom institutu. I fotografски dokumentovani rezultati vam kasnije mogu biti korisni kao dokazni materijal, ako ipak dođe do sudskog procesa. Molimo da se u cilju dokumentovanja vaših povreda i za obezbeđenje tragova obratite direktno odgovarajućoj ambulanti. Brojeve telefona možete da pronađete pod „**Stručne ustanove za pogodjene osobe**“ na strani 53.

OEG-traumatske ambulante - pomoć za žrtve činova nasilja

Ako ste postali žrtvom nasilja (teške telesne povrede, silovanje ili svedokinja teškog čina nasilja) i ako ste pritom psihički traumatizovani, možete da dobijete tretman traume u jednoj od pet traumatskih ambulanti. Ustanove se nalaze u mestima Bad Neuenahr-Ahrweiler, Trier, Kaiserslautern i dve u mestu Mainz. Pretpostavka za to je postavljanje zahteva u vezi sa zakonom o obeštećenju žrtava kod državne službe za socijalna pitanja, omladinu i zbrinjavanje u jednom od pet centara za tretman traumi. **Adrese i brojeve telefona možete da pronađete pod „Stručne ustanove za pogodjene osobe“ na strani 52 f.**

Ustanove za pomoć žrtvama kao što je „WEISSE RING“ nude pomoć i savetovanje. **Državni biro ustanove WEISSE RING u mestu Mainz na raspola-ganju stoji pod brojem telefona 06131 6007311.** Dodatne adrese možete da nađete u internetu na stranici www.weisser-ring.de.

Za **migrantice** postoje specijalna savetovališta za slučajeve nasilja. Na primer se SOLWODI e.V. posebno brine za strane žene, koje su postale žrtve nasilja, trgovine ljudima i prisilnog sklapanja braka.

Osim toga u pokrajini Rheinland-Pfalz postoje brojne stručne službe za migrante, koje nude opšte savetovanje. **Njih možete da pronađete na strani <https://einbuergerung.rlp.de/de/themen/information-und-beratung/>.**

Komunalni referenti za žene i jednakost mogu da vas savetuju i posreduju podobnim ustanovama. Njih možete da pronađete u svim gradovima, okruzima i opština u udruženja.

Više o interventnom projektu pokrajine Rheinland-Pfalz **RIGG** možete da saznate na internetu pod www.rigg.rlp.de.

RAD SA POČINIOCIMA

„Pitanje: Dakle bio si besan jer ona nije bila kod kuće i nije pripremila večeru za tebe i tvog sina?

Odgovor: Da.

Pitanje: Šta se onda desilo?

Odgovor: Da, ona se vratila onda oko 9 sati...vikao sam na nju i pitao zašto tako kasno dolazi... Ona je onda otišla u kuhinju i zaključala se. Onda sam nogom otvorio vrata.

Pitanje: Šta se onda desilo?

Odgovor: Tukao sam je. U glavu. Bio sam ... van sebe.

Gurnuo sam je na zid. Ona je onda ležala na podu a onda sam je još i šutnuo... (*plače*)... bilo je grozno.

Pitanje: Da li te je tvoja žena prijavila ili pozvala policiju?

Odgovor: Ne.

Pitanje: Tvoja žena je onda sledećeg dana nestala?

Odgovor: Da. Došao sam s posla a ona je sa decom nestala.

Pitanje: Da nije otišla - da li bi je opet tukao?

Odgovor: (*Pauza*) Sigurno.

(Michael, učesnik trening grupe za muškarce koji tuku).“⁹

Samo retko uspeva da se izđe iz kružnog toka nasilja, kajanja i ponovnog nasilja bez pomoći sa strane.

Po pravilu žrtve izbegnu nasilje tako, da sami okončaju vezu, isele se i / ili uključe policiju ili pravosuđe. Mnoge žene se međutim ne žele obavezno razvoditi ili pokrenuti kazneni progon. Njihova najveća želja je da vode život bez nasilja.

To prepostavlja da se počinioci promene, da uvide i nauče alternativne načine ponašanja bez nasilja. Samo počinioci mogu trajno da okončaju nasilje, žrtve

⁹ Upor. Buskotte, Andrea (2007). *Nasilje u partnerstvu; Uzroci, izlazi, pomoć*, Düsseldorf, Patmos izdavač, S. 141f.

mogu samo da se klone nasilja. Rad sa počiniocima daje znatan doprinos zaštiti žrtava i sprečavanju novih činova nasilja.

U pokrajini Rheinland-Pfalz postoji devet **Ustanova za rad sa počinionicma „CONTRA nasilja u kući“** (Bad Kreuznach, Betzdorf, Kaiserslautern, Koblenz, Landau, Ludwigshafen, Mainz, Pirmasens i Trier).

Savetodavne ustanove pomažu muškarcima, koji vrše nasilje u uskim socijalnim vezama, da se suoče sa svojim činovima nasilja i da promene svoj način postupanja. To se radi u pojedinačnim razgovorima i u specijalnim kursevima za trening, u kojima se muškarci suočavaju sa svojim činovima nasilja i posledicama za žrtve. Sa ciljanim programima oni se uče, da svoje osećaje i afekte bolje sagledaju i da se kontrolišu u kriznim situacijama. Vrše alternativne načine ponašanja i vežbaju strategije za rešavanje konflikata, kako bi bili sprečeni činovi nasilja.

Većina muškaraca, koji učestvuju u kursevima protiv nasilja u uskim socijalnim vezama, time ispunjuju sudsku naredbu, na primer naredbu za uslovnu kaznu. Ali mnogi muškarci i sami po sebi nalaze put u savetovalište, na primer zato što ne žele da izgube svoju partnericu.

STRUČNE USTANOVE ZA POGOĐENE OSOBE

Autonomni hitni brojevi za žene - stručne ustanove za seksualno nasilje

Alzey

Telefon 06731 7227
notruf-alzey@t-online.de

Idar-Oberstein

Telefon 06781 45599
info@frauennotruf-idar-oberstein.de

Koblenz

Telefon 0261 35000
mail@frauennotruf-koblenz.de

Landau

Telefon 06341 83437
aradia-landau@t-online.de

Ludwigshafen

Telefon 0621 628165
team@wildwasser-ludwigshafen.de

Mainz

Telefon 06131 221213
info@frauennotruf-mainz.de

Simmern

Telefon 06761 13636
kontakt@frauennotruf-rheinhunsrueck.de

Speyer

Telefon 06232 28833
frauennotruf-speyer@t-online.de

 Trier

Telefon 0651 2006588
info@frauennotruf-trier.de

 Westerburg

Telefon 02663 8678
frauennotruf@notruf-westerburg.de

 Worms

Telefon 06241 6094
notruf@frauenzentrumworms.de

 Zweibrücken

Telefon 06332 77778
info@frauennotruf-zw.de

**Pokrajinska radna zajednica autonomnih hitnih poziva za silovane žene i
devojčice u pokrajini Rheinland-Pfalz**

Stručne ustanove za seksualno nasilje
www.frauennotruf-mainz.de/lag-rlp
(može biti pozvano i na jednostavnom jeziku i jeziku za gluheneme)

Kuće za žene i savetovališta u njima**Ahrweiler**

 Kuća za žene: Telefon 02633 470588
beratungsladen@t-online.de

Bad Dürkheim

 Kuća za žene: Telefon 06322 8588
 Savetovalište: Telefon 06322 620720
lila-villa@web.de

Bad Kreuznach

 Kuća za žene: Telefon 0671 44877

kreuznacher-frauenhaus@t-online.de

Donnersbergkreis

 Kuća za žene: Telefon 06352 4187

frauenhaus-kibo@gmx.de

 Savetovalište: Telefon 06352 401164

frauenberatung-donnersbergkreis@gmx.de

Frankenthal

 Kuća za žene: Telefon 06233 9695

 Savetovalište: Telefon 06233 6070807

team@frauenhausft.de

Idar-Oberstein

 Kuća za žene: Telefon 06781 1522

frauenhaus-io@web.de

Kaiserslautern

 Kuća za žene: Telefon 0631 17000

frauenzuflucht-kl@gmx.de

Koblenz

 Kuća za žene: Telefon 0261 9421020

info@frauenhaus-koblenz.de

 Savetovalište: Telefon 0261 91489470

beratungsladen@skf-koblenz.de

Ludwigshafen

 Kuća za žene: Telefon 0621 521969

 Savetovalište: Telefon 0621 521969

frauenhaus-lu.eV@t-online.de

Mainz

- **Kuća za žene:** Telefon 06131 279292
kontakt@frauenhaus-mainz.de

Neustadt

- **Kuća za žene:** Telefon 06321 2603
frauenhaus-nw@t-online.de
- **Savetovalište:** Telefon 06321 2329
fachberatungfrauen-nw@t-online.de

Pirmasens

- **Kuća za žene:** Telefon 06331 92626
frauenhaus-pirmasens@t-online.de

Speyer

- **Kuća za žene:** Telefon 06232 28835
frauenhaus-speyer@gmx.de

Oblast Südpfalz

- **Kuća za žene:** Telefon 06341 89626
frauenhaus-landau@t-online.de

Trier

- **Kuća za žene:** Telefon 0651 74444
mitarbeiterinnen@frauenhaus-trier.de
- **Savetovalište:** Telefon 0651 1441914
nachbetreuung@frauenhaus-trier.de

Westerwald

- **Kuća za žene:** Telefon 02662 5888
- **Savetovalište:** Telefon 02662 9466630
frauenhaus-westerwald@t-online.de

Worms

 Kuća za žene: Telefon 06241 43591
frauenhaus@drk-worms.de

Konferencija kuća za žene pokrajine Rheinland-Pfalz

www.frauenhaeuser-rlp.de
(raspoloživo i na jezicima Engleski, Francuski, Grčki, Talijanski, Ruski, Španski i Turski)

Interventna mesta

Ahrweiler

Telefon 02633 4729161
interventionsstelle.ahrweiler@web.de

Alzey

Telefon 06731 996815
ist-alzey@dwwa.de

Bad Kreuznach

Telefon 0671 44877
ist@frauenhelfenfrauen-kh.de

Betzdorf / Neuwied

Poslovnica Betzdorf
Telefon 02741 9758912
interventionsstelle@caritas-betzdorf.de
Poslovnica Neuwied
Telefon 02631 987552
interventionsstelle@caritas-neuwied.de

 Cochem / Mayen

Poslovnica Cochem

Telefon 02671 97520

interventionsstelle@caritas-cochem.de

Poslovnica Mayen

Telefon 02651 9869139

interventionsstelle@caritas-mayen.de

 Regija Eifel-Mosel

Poslovnica Bitburg

Telefon 06561 96710

Poslovnica Daun

Telefon 06592 95730

Poslovnica Prüm

Telefon 06551 971090

Za sve tri lokacije: interventionsstelle@caritas-westeifel.de

 Kaiserslautern

Telefon 0631 37108425

interventionsstelle.kaiserslautern@diakonie-pfalz.de

 Koblenz

Telefon 0261 97353783

info@ist-ko.de

 Landau

Telefon 06341 3819-22

info@haeusliche-gewalt.de

 Ludwigshafen

Telefon 0621 5292536

ist-lu@diakonie-pfalz.de

 Mainz

Telefon 06131 6176570

Info@ist-mainz.de

 Neustadt

Telefon 06321 9269630 oder 4845685

interventionsstelle.nw@t-online.de

 Pirmasens

Telefon 06331 289431

interventionsstelle@pfaelzischerverein-zw.de

 Trier

Telefon 0651 9948774

interventionsstelle-trier@web.de

 Westerburg

Telefon 02663 911353

intervention-ist@notruf-westerburg.de

 Worms

Telefon 06241 2088190

interventionsstelle@drk-worms.de

Stručna savetovališta za proaktivno prvo savetovanje

 Idar-Oberstein

Telefon 06781 450321

proaktiv-io@web.de

 Speyer

Telefon 06232 290471

proaktiveberatung.speyer@gmx.de

Savetovališta za migrantice, koje su postale žrtve nasilja, nasilja u vezi, trgovine ljudima i prisilnog sklapanja braka:

SOLWODI e. V. **Boppard**

Telefon 06741 9807676 ili van radnog vremena: 06741 2232

boppard@solwodi.de

SOLWODI e. V. **Koblenz**

Telefon 0261 33719

koblenz@solwodi.de

SOLWODI e. V. **Ludwigshafen**

Telefon 0621 5291277

ludwigshafen@solwodi.de

SOLWODI e. V. **Mainz**

Telefon 06131 678069

mainz@solwodi.de

Udruženje za žene Frauenbegegnungsstätte Utamara e. V.

Telefon 02644 602424

info@utamara.org

Femma e. V. (kod opasnosti prisilnog sklapanja braka)

Telefon za hitne slučajeve 06131 230181

Telefon 06131 230244

maedcentreff@maedchenhaus-mainz.de

maedchenzuflucht@maedchenhaus-mainz.de

Mahaliya e. V. (u slučaju sakaćenja genitalija)

Telefon 0173 8089166

kontakt@mahaliya.de

Traumatske ambulante

Ambulanta Dr. von Ehrenwall'sche Klinik

Stručna bolnica za psihijatriju i psihoterapiju

Psihosomatika, neurologija

Walporzheimer Straße 2

53474 Bad Neuenahr-Ahrweiler

Telefon 02641 386-119 ili -205 ili u hitnim slučajevima

van radnog vremena: 02641 386-0

Univerzitetska medicina Mainz

Klinika i poliklinika za psihosomatsku medicinu

i psihoterapiju

Untere Zahlbacher Straße 8

55131 Mainz

Telefon 06131 17-7381 ili u hitnim slučajevima

van radnog vremena: 06131 17-2920

Udruženje za psihiatriju oblasti Nordwestpfalz

Klinika za psihiatriju, psihosomatiku i psihoterapiju

Albert-Schweitzer-Straße 64

67655 Kaiserslautern

Telefon 0631 5349-2201 ili u hitnim slučajevima van

radnog vremena: 0631 5349-2207

Bolnica Krankenhaus der Barmherzigen Brüder Trier

Stručno psihološki centar

Nordallee 1

54292 Trier

Telefon 0651 208-2251 ili u hitnim slučajevima van radnog vremena:

0651 208-0

Stručna klinika Rheinhessen-Fachklinik Mainz (za decu i omladinu)

Dečija i omladinska psihiatrija, psihoterapija i psihosomatika (KJP)

Hartmühlenweg 2-4

55122 Mainz

Telefon 06131 378-2000 i u hitnim slučajevima

van radnog vremena

**Ustanove, koje nude poverljivo obezbeđenje tragova nakon silovanja,
odnosno telesnih povreda:**

Forenzična ambulanta instituta za pravnu medicinu Johannes

Gutenberg-Univerziteta u mestu Mainz

Institut za pravnu medicinu Johannes Gutenberg-Univerziteta u mestu Mainz

Am Pulverturm 3

55131 Mainz

Telefon 06131 17-9550 ili -9499

ili 17-0 (24-satno dežurstvo)

www.rechtsmedizin.uni-mainz.de

Združena bolnica Bernkastel-Wittlich

Koblenzer Straße 91

54516 Wittlich

Telefon 06571 15-0, -23530 ili -35310 (24 sata dežurni)

www.vertrauliche-spurensicherung-wittlich.de

Klinika Mutterhaus der Borromäerinnen gGmbH u mestu Trier

Ginekološka ambulanta

Feldstraße 16

54290 Trier

Telefon 0651 947-2632 (radno vreme: 07.30 sati do 16.00 sati)

Telefon 0651-947-0 ili -84020 (od 16.00 sati do 07.30 sati)

Ostala savetovališta:

Intervencioni projekt pokrajine Rheinland-Pfälz protiv nasilja u uskim socijalnim vezama (RIGG)
www.rigg.rlp.de/Hilfeangebote

KOBRA savetovanje za žene - mesto za koordinaciju i savetovanje za žene s hendikepom u pokrajini Rheinland-Pfalz

Telefon 06131 14674-450

Savetovališta za počinioce u pokrajini Rheinland-Pfalz „CONTRA kućnom nasilju“ možete da pronađete u internetu na stranici: www.rigg.rlp.de/Hilfeangebote

Policija

Telefon 110

Telefon za pomoć na saveznom nivou

Telefon za pomoć kod nasilja nad ženama

Telefon 08000 116 016

Telefon za žrtve WEISSE RING e.V.

Telefon 116 006

Telefon za pomoć trudnicama u problemima

Telefon 0800 4040020

Linkovi koji prosleđuju

www.rigg.rlp.de
www.opferschutz.rlp.de
www.hilfetelefon.de
www.stalking-justiz.de
www.frauen-gegen-gewalt.de
www.gewalt-ist-nie-ok.de
www.gewaltschutz.info

IMPRESUM

Izdavač:

Ministarstvo za porodicu, žene, omladinu, integraciju i zaštitu potrošača
Referada za prevenciju nasilja, žene u posebnim životnim situacijama
Kaiser-Friedrich-Straße 5a
55116 Mainz
www.mffjiv.rlp.de
www.rigg.rlp.de

Oblikovanje:

www.andreawagner-grafikdesign.de

Fotografije:x

(Kolaž naslova uz upotrebu fotografije paulmz - Fotolia.com
i ilustracije od Angele Koch, daljne fotografije: www.pixelio.de
(M. E., Arno Bachert, R.B., Lisa Spreckelmeyer),
www.panthermedia.de, www.clipdealer.de

Stanje:

Decembar 2017

Ovaj štampani tekst se izdaje u okviru javnog rada državne vlade Rheinland-Pfalz. On ne sme da bude korišten ni od partija ni od osoba koje vrše reklame ili pomoći u izborima u razdoblju od šest meseci pre izbora u svrhu reklame za partije. To vredi za komunalne, republičke, savezne i evropske izbore. Zloupotreba je u tom razdoblju posebno deljenje na izbornim predzbama, na stolovima za informacije partija i postavljanje, štampanje i lepljenje informacija političkih partija ili reklamnih sredstava. I bez vremenske veze sa predstojećim izborima ovaj štampani tekst ne sme da se koristi na način, koji bi mogao da se shvati kao zauzimanje stava državne vlade u korist pojedinih političkih grupa. Partije imaju pravo da ovaj štampani tekst koriste za podučavanje sopstvenih članova.

RheinlandPfalz

MINISTERIUM FÜR FAMILIE,
FRAUEN, JUGEND, INTEGRATION
UND VERBRAUCHERSCHUTZ

Kaiser-Friedrich-Straße 5a
55116 Mainz

poststelle@mffjiv.rlp.de
www.mffjiv.rlp.de

Diese Veröffentlichung erhalten Sie in arabischer, bulgarischer, deutscher, englischer, französischer, persischer, polnischer, rumänischer, russischer, serbischer und türkischer Sprache.